

vidt Diskussionen om „Foderenheder“ har fremkaldt Overvejelser om Ændringer i det landøkonomiske Forsøgslaboratoriums Arbejdsmetode, skal jeg ikke undlade at bemærke, at jeg for at kunne besvare Spørgsmaalet klart og udtømmende, har anset det for nødvendigt at give en sammentrængt Oversigt over Planen for og Udviklingen af Fodringsforsøgene med Malkekøer. Fodringsforsøgene med Svin have været aldeles uberørte af denne Diskussion.

Da Fodringsforsøg med Malkekøer, som nu i en Aarrække have været udførte ved Højskolens landøkonomiske Forsøgslaboratorium, ere en direkte Fortsættelse af de Forsøg, som Fjord paabegyndte paa dette Omraade i Vinteren 1887—88 efter fleraarig indtrængende Opfordring fra danske Landmænd, ved hvilken Lejlighed der blev gjort gældende, at den Basis for Vurdering af de forskellige Foderstoffers Værdi, som man havde været henvist til at benytte, og som særlig støttede sig paa tyske Forsøg (se f. Eks. Dietrich-König: Zusammensetzung und Verdaulichkeit der Futtermittel), ikke havde vist sig anvendelig i det praktiske danske Landbrug.

Fjord tog selvfølgelig ikke fat paa den ham saaledes stillede Opgave uden en nærmere Undersøgelse og kritisk Vurdering af, hvad der forelaa af Forsøg paa dette Omraade, og de Forsøg, han derefter iværksatte, bleve meget væsentlig forskellige fra de tidligere, andre Steder udførte Forsøg af lignende Art, og det saavel hvad Arbejdsmetoden angaar som de Opgaver, der søgtes løste.

Medens *Arbejdsmetoden* i tidligere Forsøg havde været kendetegnet ved *smaa Hold*, ofte endog enkelte Dyr, gik Fjord over til *store Hold*, saa at der endog arbejdedes med flere Hundrede Dyr samtidig, og disse bleve ikke alene udvalgte i store Besætninger ude i det praktiske Landbrug, men under Forsøgene *forblev de i de tilvante Omgivelser*, hvorved Springet mellem Forsøg og Praksis kun blev ringe, og hvorved tillige opnaaedes, at praktiske Landmænd kunde følge Forsøgsarbejderne paa nært Hold. Men endvidere blev Forsøgene indrettede efter et System, der kan betegnes som „*sammenlignende Gruppeforsøg*“ i Modsætning til det ellers anvendte System: „*Periodeforsøg*“. Forskellen her ligger i, at i første Tilfælde sammenlignes flere *ensartede Hold Køer samtidig*, medens i sidste Tilfælde sammenlignes samme Holds (eller enkelte Dyrs) Ydelser *til forskellige Tider*, hvorved man imidlertid ikke, saaledes som ved Gruppeforsøgene, faar bortelimineret Indvirkningen af saadanne Faktorer som Afstand fra Kælvetid, individuelle Forskelligheder, Vejrliget o. s. v.

Med Hensyn til de *Opgaver*, der skulle være Genstand for Forsøg, er man gaaet ud fra følgende Betragtning: Det er rimeligt at antage, at selv om der eksisterer et Næringsstofforhold i Foderets Sammensætning, der teoretisk maa betragtes som det „gunstigste“, vil der sikkert omkring dette findes et vist Spille- rum, hvor Næringsstofforholdet praktisk set ikke spiller nogen synderlig Rolle; men i saa Fald vil Foderberegninger o. l. simplificeres meget betydelig; idet de forskellige Foderstoffer da inden for visse Grænser ville kunne „erstatte“ hinanden, selv om Næringsstofforholdet derved forrykkes, eller med andre Ord: Man kan da uden synderlig Forandring i Udbyttet ombytte forskellige og forskelligartede Foderstoffer med hinanden. Forsøgene kom derfor til at gaa ud paa at *foretage visse Ombytninger af forskellige Foderstoffer* for derigennem at faa Materiale til Belysning af, dels inden for hvilket Spille- rum saadanne Ombytninger uden praktisk betydende Forandring i Udbyttet kunde foretages, og dels i hvilket Forhold de forskellige Foderstoffer kunde „erstatte“ hinanden. Fjord betegnede dette ved at sige, at han søgte de forskellige Foderstoffers „*Erstatningstal*“, andre har betegnet det som at søge Foderstoffernes Værdi udtrykt i „*Foderenheder*“; disse to Ting ere i Virkeligheden det samme ifølge deres Begreb; en anden Sag er, at der undertiden i det praktiske Landbrug regnes med „Foderenheder“ der ikke stemme overens med de *Fjord'ske Erstatningstal*.

Før Fjord bragte Forsøgene til Udførelse blev det, her i al Korthed skitserede, Grundrids drøftet dels med flere paa Husdyrbrugets Omraade særlig kyndige (f. Eks. Konsulent *Jessen*, Inspektør *Buus* o. fl.), dels med mange praktiske Landmænd (f. Eks. Etatsraad *Valentiner*, Kammerherre *Vind*, undertegnede o. fl.), og efter at Planerne havde vundet disses Bifald, bleve Forsøgene paabegyndte. Da Resultaterne af de første Aars Forsøg forelaa, blev der sammenkaldt *et Møde*